

som ikke ere tagne med i den Opgørelse af de sociale Udgifter af Generaldirektør Rubin i „Nationaløkonomisk Tidsskrift“, som formentlig har givet Stødet til disse Betragtninger over dette Beløb. Hvis man holder sig til de Bevillinger, som Generaldirektør Rubin har henført til sociale Udgifter, er der siden 1905—06, altsaa det Tidspunkt, da Sprængningen af Venstre foregik, indtil nu foregaaet en Stigning fra saadant noget som $5\frac{1}{2}$ Mill. til op omkring 9 Mill. Kr., altsaa paa de sociale Udgifter i strengere Forstand. Men af denne Stigning ere de $2\frac{3}{4}$ Mill. en Stigning i Kraft af gammel Lovgivning, i Kraft af Alderdomsunderstøttelsesloven og Sygekasseloven, der ere den højtærede Finansministers Ære, en af de betydningsfuldeste Ting, han har bidraget til at gennemføre herhjemme i Danmark. Det er en Stigning, der er foregaaet Aar efter Aar og ikke er noget Resultat af ny Lovgivning. Den Del, der skyldes ny Lovgivning i denne Stigning paa disse Omraader, er kun 1 Million eller der omkring til Hjelpekasser og Arbejdsløshedskasser. Og naar vi ved Siden deraf se paa disse Ting, som den højtærede Finansminister tager med: Tuberkuloseudgifter, Udgifter til Jordlodder og endelig Forsorg for forsømte Børn, kommer der et Par Millioner mere med, og det kan man med en vis Ret regne for sociale Udgifter. Men selv i saa Fald bliver Stigningen ikke paa nogen Maade overvældende paa dette Punkt.

Hele den første Gruppe, som den højtærede Finansminister stiller op, gør han op til $11\frac{3}{4}$ Mill. eller der omkring, og det er et Beløb til alle disse betydningsfulde Ting, der ikke er mere end omkring ved en Trediedel af det Beløb, som paa den samme Finanslov gives ud til Militærvæsenet. Saa har den højtærede Finansminister imidlertid ved Siden af denne Gruppe opstillet en anden Gruppe af sociale Udgifter, og der synes jeg unægtelig, at i det, det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Bang) i Gaar Aftes sagde, at her er man inde paa ganske vilde Veje, har det ærede Medlem fuldkommen Ret. Denne Gruppe spænder meget vidt, den spænder fra Lægevæsen til Skolevæsen, den drejer sig om i alt et samlet Beløb af $11\frac{1}{2}$ Mill. Af disse $11\frac{1}{2}$ Mill. er over Halvparten Virksomhed fra Statens Side for den danske Folkeskole. Ja, hvad vil det sige at regne Udgiften til den danske Folkeskole med til de sociale Udgifter? Den danske Folkeskole er en Skole, som i alt Fald paa Landet søges af saa godt som alle, og man kan da ikke sætte Udgiften til den i Klasse med Tilskud til arbejdsløse eller med Udgifterne

til Hjelpekasser, selv om man indfører den i en lidt anden Rubrik. Og hvor urimeligt dette er, tror jeg træder desto skarpere frem, naar man ser, hvor det er, Stigningen paa dette Punkt ligger. Den ligger for Skolens Vedkommende aldeles overvejende paa Tilskuddet til det almindelige Folkeskolevæsen. Der er en Stigning i Løbet af Tiden fra 1905—06 til det sidste Statsregnskab paa noget over $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Denne Stigning er i aldeles overvejende Grad foraarsaget derved, at man har gennemført en Lønningsslov for den danske Folkeskoles Lærere, og jeg synes dog, det er lige haardt nok, naar man skal regne forhøjede Lønninger for Folkeskolens Lærere med til de sociale Udgifter. Naar man kan gøre dette, ser jeg ikke, hvorfor man ikke skal være udsat for, at den højtærede Finansminister en skønne Dag kommer ned til os og regner ud, at saa og saa meget er udgivet i Lønningstillæg til Officererne, og regner det med i Stigningen i de sociale Udgifter. Det forekommer mig, at man her er inde paa ganske urimelige Beregninger og Beregninger, som, hvad enten de nu ere mente paa den ene eller den anden Maade, i deres Virkninger maa føre til, at man kaster et urigtigt og i Virkeligheden hadefuldt Skær over den sociale Lovgivning i Befolkningens Bevidsthed.

Men endnu vil jeg her gøre opmærksom paa, at selv om man regner disse to Grupper sammen, der omtrent spænde over alle mulige forskelligartede Ting som Abnormvæsenet, Lægevæsenet, Skolevæsenet, Hjelpekasser og alt muligt, som blot nogenlunde kan sættes i Lighed hermed, kommer man dog ikke op over et samlet Udgiftsbeløb af 22—23 Mill. Kr. eller saadant noget som $\frac{2}{3}$ af det Beløb, som vort Militærvæsen hvert Aar sluger.

Ved Siden af den højtærede Finansministers Stilling til de sociale Love er der imidlertid en anden Ministers Stilling, som har nogen Interesse i saa Henseende, det er den højtærede Indenrigsministers. Der maa jeg sige, at jeg kan ikke rigtig blive klar paa den højtærede Indenrigsministers Forhold paa dette Punkt. Nogle Dage synes jeg, han er saa fortræffelig, og andre Dage, at det er rent galt med ham. I Fjor var der en Aften, da vi forhandlede, og hvor det ærede Medlem fra Gudme (Ravn), som er glubsk og ubehagelig, naar det drejer sig om sociale Udgifter, udtalte sig; og den Aften vendte den højtærede Indenrigsminister sig sammen med os andre mod det ærede Medlem fra Gudme og fremsatte efter min Mening forskellige rigtige og rammende Bemærknin-